

Δύο Σύγχρονες Κρίσεις

του Βασίλη Νικολετόπουλου*

Δημοσιεύεται στο Newsletter του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων από 17 Ιαν. '22

Βρισκόμαστε σε σπάνια συγκυρία δύο κρίσεων: της κλιματικής -- κατά την κρατούσα άποψη -- και της πρόσφατης ενεργειακής.

Η δεύτερη έχει το 'πλεονέκτημα' να είναι άμεσα αισθητή στην τσέπη μας μέσω τεράστιων αυξήσεων στις τιμές φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας και εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, χωρίς να υστερούν οι τιμές άνθρακα, πετρελαίου, ουρανίου, χαλκού, λιθίου, ναύλων κλπ.

Μία επιχείρηση στον κλάδο βιομηχανίας ή μεταφορών ή λιπασμάτων είχε τα τελευταία χρόνια εστιάσει την προσοχή της στην προσαρμογή της στις επιταγές της 'πράσινης μετάβασης' πχ. στην ΕΕ στις πολιτικές του Ευρωπαϊκού Green Deal.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ο διεθνής μεταλλευτικός/μεταλλουργικός κλάδος ωφελείται από την έμφαση στη πράσινη μετάβαση -- για δύο λόγους. Πρώτον, προϊόντα του κλάδου όπως το κοβάλτιο, το λίθιο, ο χαλαζίας, το πυρίτιο, ο γραφίτης, οι σπάνιες γαίες αλλά και το ουράνιο είναι άμεσα απαραίτητα σε μία παγκόσμια οικονομία 'μηδενικών εκπομπών'. Δεύτερον, οικονομικά προγράμματα όπως το Green Deal της ΕΕ και το Build Back Better Framework του Προέδρου Biden θα χρειασθούν, εκτός από τα παραπάνω προϊόντα, κολοσιαίες ποσότητες πιο συμβατικών υλικών όπως αδρανή, τσιμέντο, χάλυβας, χαλκός, αλουμίνιο κλπ για τη δημιουργία των προγραμματιζόμενων νέων υποδομών.

Τους τελευταίους, όμως, μήνες οι επιχειρήσεις σε πολλούς κλάδους εντάσεως ενεργείας έχουν να αντιμετωπίσουν 'πυροσβεστικά' τις αυξήσεις στις τιμές ενέργειας. Σε κλάδους, μάλιστα, όπως η χαλυβουργία, η λιπασματοβιομηχανία και οι πάροχοι ηλεκτρικής ενέργειας, δραστηριότητες όπως στην Ισπανία η Sidenor και εργοστάσια αλουμινίου και στο Ηνωμένο Βασίλειο μονάδες λιπασμάτων της CF Industries αλλά και πολλοί πάροχοι, σταμάτησαν πλήρως τη λειτουργία τους περιμένοντας 'καλύτερες μέρες'.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιμένει ότι η στροφή στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας [ΑΠΕ] είναι ακριβώς η λύση και για τις δύο κρίσεις και, τουλάχιστον 'σε πρώτο επίπεδο', καλεί σε **επιτάχυνση** της πράσινης μετάβασης. Παράλληλα όμως, υπό την πίεση των ψηλών τιμών αλλά και της απειλής blackout, χαρακτηρίζει το φυσικό αέριο και την πυρηνική ενέργεια ως τεχνολογίες φιλικές προς την κλιματική αλλαγή, ενώ η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δεν έχει ακόμη ανακαλέσει την μόλις προ έτους απόφασή της να μη χρηματοδοτεί επενδύσεις σε φυσικό αέριο 'διότι επιταχύνει την κλιματική αλλαγή'!

Στην Ελλάδα η κυβέρνηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις. Έτσι, παράλληλα με τον Κλιματικό Νόμο, το πρόγραμμα 'Εξοικονομώ', την ενεργοποίηση ενός δεύτερου Ταμείου Ανάκαμψης για πράσινες επενδύσεις σε ολόκληρη τη χώρα και την προώθηση της αντλησιοταμίευσης, **λόγω της ενεργειακής κρίσης** επιδοτεί επιχειρήσεις για λογαριασμούς ρεύματος, τάσσεται υπέρ του CBAM στην ΕΕ κλπ.

Οι κλάδοι εντάσεως εργασίας, όπως ο μεταλλουργικός αλλά και ο μεταλλευτικός, έχουν σαφή αιτήματα όπως [ΕΒΙΚΕΝ]:

- αναδιάρθρωση της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και σύζευξή της με τις γειτονικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας
- πρόσθετα μέτρα για να δημιουργηθούν συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά και να αποτραπούν συμπεριφορές ολιγοπωλίου, πχ Θέσπιση χρονοδιαγράμματος για την κατάργηση του περιορισμού επί των ποσοτήτων ενέργειας που θα μπορούν να διαπραγματεύονται, στη νέα διάρθρωση της αγοράς, οι καθετοποιημένες εταιρίες προμήθειας μέσω προθεσμιακών προϊόντων και διμερών συμβολαίων με φυσική παράδοση. Αναθεώρηση των όρων δημοπρασιών ΑΠΕ, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τις τιμές της αγοράς και τις τιμές των αντίστοιχων δημοπρασιών σε ευρωπαϊκές χώρες. Αύξηση της δημοπρατούμενης δυναμικότητας των βόρειων διασυνδέσεων της χώρας. Αύξηση των διεθνών διασυνδέσεων της χώρας, έτσι ώστε η σύζευξη της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας να καταστεί στην πράξη εφικτή και πλήρως λειτουργική. Διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής της ζήτησης (demand response) σε όλες τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

Και μία προσωπική άποψη: Πρώτον, μία προφανής **κοινή λύση** και για τις δύο κρίσεις -- κλιματική και ενεργειακή – είναι η εξοικονόμηση ενέργειας. Δεύτερον, οι ΑΠΕ θα επαρκούν από μόνες τους μόνο εφόσον ωριμάσουν τεχνολογικά, κοστολογικά, από πλευράς δικτύων αλλά και ρυθμιστικού πλαισίου λύσεις όπως η αποθήκευση ενέργειας, οι οποίες συνδυαστικά με τις ΑΠΕ [και το υδρογόνο] θα προσφέρουν **φορτία βάσεως**.

-

**Ο Βασίλης Νικολετόπουλος είναι ιδρυτής της Natural Resources PC www.naturalresources.gr η οποία ειδικεύεται στα μεταλλεία, την ενέργεια και το περιβάλλον. Είναι Ιδρυτής Πρόεδρος της Euromines <http://www.euromines.org/>. Διετέλεσε Γενικός Γραμματέας του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων και διευθυντικό στέλεχος επιχειρήσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.*

Την 1η Φεβρουαρίου 2022 η Natural Resources PC συνδιοργανώνει το διαδικτυακό Συνέδριο Climate Crisis Conference www.climatecrisisconference.gr με την θεματολογία του παρόντος άρθρου.